

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1721. usque ad annum 1724

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1783

VD18 90119304

§. 35. Protestantium querelæ contra Electoris Palatini edictum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67596)

Sæc. XVIII. „nostra subscriptas, & sigilli Nostri
 A. C. 1721. „Electoralis appensione munitas dedi-
 „mus. Manheimii die 25. Novembris
 „MDCCXX.

CAROLUS PHILIPPUS,
 Elector Palatinus.

§. XXXV.

*Protestantium querelæ contra hoc Elec-
 toris Palatini edictum.*

Kern Chron.
pag. 45.

Pupugit Ratisbonenses Protestantium
 Principum Legatos præfatum Pa-
 latini Electoris edictum, quapropter ha-
 bita consultatione die vigesima secunda
 Januarii Cæsari exponerent, hoc e-
 dicto contra Pacem Westphalicam Pro-
 testantes subditos in suæ Religionis li-
 bertate turbari, eoquod eis vel apud
 Cæsarem vel supremas Imperii Curias
 scriptotenus suas querelas deferre,
 opem & patrocinium quærere, inter-
 diceretur, Imperatoris etiam sicut &
 ceterorum Principum utpote compa-
 ciscentium potestati injuriam fieri, eo-
 quod suum officium, quo juxta secun-
 dum Capitulationis articulum Religio-
 nis oppressionem præcavere & pacis
 leges contra quemcunque tueri tenen-
 tur, exequi præpedirentur, si interdicto
 literarum commercio ne minima. n. qui-
 dem

Sæc. XVIII.
A. C. 1721.

dem notitiam de ejusmodi oppressio-
 bus habere possent; aliunde vero Ca-
 tholicos contra pacem Westphalicam
 & Rysvicensem, ad invehendam suam
 religionem exterorum Principum opem
 implorasse, & nuperrime Moguntinum
 Electorem armata manu in alienis ter-
 ritoriis in caussa Bipontina Catholicos
 juvisse &c. Eapropter præfatus Re-
 chius die quarta Januarii denuo ab
 Electore petebat, ut I. Calviniano-
 Ecclesiasticum Consilium Heidelbergæ
 remaneret. II. Pastor Ebenriedanus
 suæ Parochiæ & redditibus redderetur.
 III. Omnes in religione novitates West-
 phalicæ Paci adversantes juxta Baden-
 sem pacem abolerentur. Verum Ele-
 ctor I. respondit, necesse esse, ut præ-
 fatum Consilium ibi subsisteret, ubi
 durante gravaminum discussione Prin-
 cept territorialis, aliaque tribunalia
 forent, nec æquum esse, ut Principi suo
 subditi leges præscriberent. II. Litem
 cum Comite de Wolfstein respicere
 jurisdictionem territorialem, nec Ele-
 ctorem hac in re ei cedere posse. III.
 Circa Religionis controversias Electo-
 rem etiam in Neoburgensi Ducatu rem
 in pristinum statum reponere, paratum
 esse, nec tamen Pastorem restitui posse,
 nisi publicas preces, prout semper mo-
 ris fuisset, pro Electore tanquam suo

K 2

Principe

Sec. XVIII. Principe territoriali fundere haud ultra
A. C. 1721. renueret, prout ei perperam a praefato

Comite prohibitum: ac denique Ele-
 ctori pergratum fore, si Rechiis Hei-
 delberga excederet; haud enim toleran-
 dum, ut cum Palatinis subditis ipse circa
 Religionis res clandestina foveret con-
 venticula: Tandem vero Elector die
 septima Martii decreto suo declaravit,
 se ad medelam Protestantium veris gra-
 vaminibus ferendam prouidendum esse, ac
 novitatum abolitionem Deputatis in-
 junxisse, nec per Commissionis decre-
 tum anno priori die duodecima Apri-
 lis editum aliud intendisse: facta hac
 declaratione Protestantes Ordines de-
 nuo sese Conuentibus Imperialibus in-
 terfuturos statuebant, mox tamen con-
 tra novum Commissionis decretum die
 trigesima Junii anno sequenti reclama-
 runt. Cum autem Imperator die de-
 cima quarta Februarii gravissimis verbis
 Protestantibus declarasset, quod gra-
 vamina ab eis proposita facile aboleri
 possent, dummodo vicissim Protestan-
 tes tandem a bellicis consiliis & faede-
 ribus pro tuenda secta inter se initis
 abstinere, eoquod jus faederum eis
 competens nullatenus ad ejusmodi fae-
 dera extendi posset, aliunde vero nomen
 Corporis sibi perperam arrogarent, &
 praetensi ejusmodi Corporis vota com-
 munita

munia omnino reprobanda forent, nec unquam Imperator permiffurus effet, ut Protestantes jurium Majestaticorum co- exercitium sibi arrogare præsumant. Verum Protestantes rursus die decima quarta Martii ex *communi voto* responderunt, Religionis gravamina ante pacem Badensem exorta, eoquod *in facto* consisterent, per Imperii deputationem tolli non posse, sed executioni esse obnoxia, præcipue circa Palatinam controversiam, eoquod Imperii deputatio tantum vigeat in dubiis & controversis causis, Calvinianæ autem Religionis status in Palatinatu jam per pacem Westphalicam esset stabilitus, & clausula Rysvicensis in Imperio non valeret contra Protestantes. His autem Catholici die trigesima Maij opposuere; Cæsaream deputationem opportuno ad tollenda gravamina remedio per Imperatoris edictum fuisse agnitam, modum exequendi duntaxat extendi posse ad turbida tempora ante pacem Westphalicam, nunc standum esse Cæsareis mandatis, ac prius utriusque Religionis gravamina esse examinanda, circa antiquiora gravamina Imperii Ordinibus salvum esse relinquendum jus reformandi, intacto statu anni decretorii, querelas ad Imperii tribünalia delatas secundum justum & æquum

Sæc. XVIII.
A. C. 1721.

K 3

æquum

Sæc. XVIII æquum esse decidendas, & novitates
 A. C. 1721. vel tacito consensu, vel pactis intro-
 ductas esse conservandas, salvo jure
 reformandi, Risvicensem clausulam
 sine Gallorum consensu tollere, Ca-
 tholicis integrum non esse, pacem vero
 Ultrajectinam sine Cæsaris ac Imperii
 consensu fuisse initam, proin eam Pro-
 testantibus non favere.

§. XXXVI.

*Viennensis Episcopatus ad Archiepi-
scopatum evectus.*

Struv. Corp. Hist. Germ. Period. X. pag. 1538. Lettr. Hist. Oct. 1720. pag. 430. Struv. Corp. Jur. publ. pag. 690. Mascov. diff. de Primat. §. 71. Jam ante biennium, uti memoravi-
 mus, Carolus VI. Imperator Vien-
 nensem Episcopatum ad Archiepisco-
 patus dignitatem evehi a Clemente XI.
 Papa petebat: Obstabant tamen Salis-
 burgensis Archiepiscopus atque Passa-
 viensis Episcopus; hactenus enim Vien-
 nensis Episcopus Salisburgensi tanquam
 suo Metropolitano erat subjectus, jus
 vero Diæcesanum in terris Austriacis
 Passaviensi competebat. Ambo igitur
 pro tuendis suis juribus Romæ ac Vien-
 næ gravissimas deponebant querelas:
 nihilominus tamen die decima octava
 Octobris anno priori Alexander Alban-
 tum Viennæ agens Pontificis jussu Im-
 peratori declaravit, quod ipse insuper
 habita utriusque Præsulis oppositione
 hanc